

Geachte mevrouw Mak,

U stuurde ons een email met de volgende vragen:

Adviseurschap (incidenteel/structureel)

Wanneer meld je dit? Alleen als het een relatie met bedrijven uit de eigen gemeente of gemeentelijke samenwerkingsverbanden betreft?

Financiële belangen moeten gemeld worden.

- Betreft dit alle functies waaruit financiën worden verkregen, dus bijvoorbeeld ook deelname in of eigenaarschap van een bedrijf?
- Waar ligt de grens, als het om invloed gaat als aandeelhouder of participant. Is hier de 5%-norm aanmerkelijk belang van toepassing;
- Als het belangen betreft (niet als nevenfunctie), bijvoorbeeld aandelen Shell, is dan elke procent "een belang";
- Hoe zit dit met onroerend goed dat is gesitueerd in het gebied waarover de raad een besluit moet nemen.

Ik ga er even vanuit dat het om raadsleden gaat.

De regels omtrent de materie waar u vragen over stelt zijn niet zo scherp gesteld. In individuele gevallen moet altijd de context in ogenschouw worden genomen. In de praktijk blijkt echter de stelregel "bij twijfel wél melden" een veilige oplossing. Na deze algemene opmerking, met betrekking tot uw concrete vragen het volgende:

Als het adviseurschap een betaalde functie is (in loondienst c.q. als zelfstandige), dient dit altijd te worden gemeld. Als de advisering incidenteel en niet tegen betaling plaatsvindt, wordt de context belangrijk. Richtsnoer hierbij kan zijn de frequentie en de vraag of de adviezen te maken kunnen hebben met zaken die de gemeente regaderen, of in de toekomst kunnen gaan regaderen. Denk met name aan advisering op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, bouwen en wonen, etc. Dit zijn de belangrijkste risicogebieden. Als geadviseerd wordt (of in de toekomst kan gaan worden) aan bedrijven waarmee de gemeente zaken doet (of in de toekomst kan gaan doen), dan ook altijd melden.

Bij financiële belangen gaat het met name om deelname of eigenaarschap in ondernemingen waar de gemeente een relatie mee onderhoudt of in de toekomst kan gaan onderhouden. Het criterium is daarbij dat de betrokkene een financieel belang heeft bij het reilen en zeilen van de onderneming en dat dit belang beïnvloed kan worden door de relatie met de ondernemer. Daarbij is de intensiteit van de relatie van belang, maar ook de omvang van het belang en de zeggenschap van de betrokkene in de onderneming. Daarbij is een 5% norm niet erg adequaat, want de omvang van de onderneming bepaalt samen met het percentage belang het financiële belang dat iemand in een onderneming heeft (5% Shell is een veel groter belang dan 20% van het lokale aannemingsbedrijf met drie werknemers, maar het risico op

belangenverstrengeling is in het laatste geval veel groter). Ik zou adviseren om elk belang in een plaatselijke onderneming of een onderneming waar de gemeente een relatie onderhoudt of (voorzienbaar) in de toekomst kan gaan onderhouden, melden.

Een belang in een beursgenoteerde onderneming waar de gemeente geen relatie mee heeft zal in de regel niet hoeven te worden gemeld. Dit moet als belegging worden gezien, waarmee weinig invloed kan worden uitgeoefend en die weinig risico voor de gemeente oplevert. Als het bedrijf in de gemeente is gevestigd, wordt het weer anders en zal de omvang van de belegging een rol spelen. Hier geldt het adagium 'bij twijfel....' zeer zeker.

Bij onroerend goed is het in de eerste plaats belangrijk om een onderscheid te maken tussen onroerend goed waar men woont (dit is immers al bekend als woonplaats van het raadslid en daarmee transparant; hij heeft dit al gemeld door zijn adres te geven) en onroerend goed dat men bedrijfsmatig of als belegging houdt. Als voorzienbaar is dat er een debat komt is het verstandig dergelijke belangen te melden, hoewel dit niet zozeer als verplichting wordt gezien. Het wordt weer anders als dit bijvoorbeeld via een beleggingsmaatschappij in onroerend goed gebeurt, dan geldt het voorgaande weer met betrekking tot financiële belangen.

Het betrokken raadslid zal in ieder geval scherp op moeten letten of artikel 28 van de Gemeentewet of artikel 2:4 van de Awb niet van toepassing zijn en zich dan moeten onthouden van de beraadslaging en besluitvorming in de raad. Dit laatste geldt uiteraard ook voor de andere hier besproken situaties. Collega-raadsleden hebben overigen gelet op de collectieve verantwoordelijkheid die art. 2:4 Awb oplegt ook een verantwoordelijkheid om hun collega hier op te wijzen. Burgemeester en griffier hebben hierin ook een bijzondere (signalerende) taak.

Ik hoop u hiermee wat verder te hebben geholpen en hoor het wel als u verdere vragen heeft.

Tenslotte wijs ik u graag op onze Helpdesk, die wij speciaal voor dergelijke vragen in het leven hebben geroepen. Wellicht is dit voor u aanleiding om een lidmaatschap voor de gemeente Barendrecht te overwegen, waarmee ook alle bestuurders, raadsleden en ambtenaren toegang krijgen tot onze expertise.

Met vriendelijke groet,

Dr. Emile Kolthoff
directeur

(aanwezig: ma, wo)

Bureau Integriteit
Van Boetzelaerlaan 34
3828 NS AMERSFOORT
tel. 033-2474300
fax 033-2474301
mob. 06-26234500
KvK 32104160